

Remissvar

2022-01-03

Calle Beckvid

Näringsdepartementet
Landsbygdsavdelningen
Enheten för skog, miljö och forskning
103 33 Stockholm

Materialhanteringsgruppen, MHG, och Swedish Association for Construction Equipment, SACE, är branschorganisationer vilka samlar svenska tillverkare av industritruckar respektive maskiner för anläggning, skog och gruvor. Tillsammans representerar vi ett antal av världens främsta tillverkare av mobila maskiner inom respektive segment. Vi verkar för att upprätthålla en väl fungerande konkurrens i syfte att stärka svensk industri och i synnerhet för skapa goda förutsättningar inom de branscher där våra medlemsföretag verkar. Genom vårt arbete inom Europaorganisationerna FEM och CECE bidrar vi bl.a. till ökad maskinsäkerhet och minskad miljö- och klimatpåverkan. Genom våra medlemsföretag bidrar vi med kunskap som omsätter politiska mål till kostnadseffektiva lösningar. MHG och SACE är en del av Teknikföretagens Branschgrupper med säte på Storgatan 5 i Stockholm.

Ang. remiss av Vägen mot fossiloberoende jordbruk, SOU 2021:67

MHG och SACE har tagit del av rubricerad remiss, med speciellt fokus på förslaget till utvidgning av klimatpremien enligt förordning (2020:750) om statligt stöd till vissa miljöfordon. Som utredningen konstaterar kommer den föreslagna utvidgningen av klimatpremien att träffa även andra sektorer då det inte är möjligt att rikta stödet mot endast jord- och skogsbruket. Vi anser att detta är bra, då klimatpremien även är av mycket stor betydelse för svenska tillverkare av tunga industritruckar och anläggningsmaskiner. I fråga om industritruckar vill vi förtydliga att vi inte anser att mindre lagertruckar, vilka har varit fullt elektrifierade sedan lång tid tillbaka, ska omfattas av klimatpremien med hänsyn till kravet på additionalitet.

Sammanfattande budskap

- Klimatpremiens undre effektgräns, vilken i december 2021 fastställdes till 15 kW, bör sänkas till 10 kW, alternativt ta bort den helt.
- Låt arbetsmaskiner med hybridteknik diesel/el omfattas av klimatpremien.

Övergripande synpunkter

Vi anser att utredningens ansats att definiera ett fossiloberoende jordbruk som ett jordbruk vilket i huvudsak drivs av förnybar energi och där insatsmedlen i huvudsak är producerade av förnybara råvaror eller återvunnet material, är bra. Definitionen går i praktiken att utvidga till att omfatta arbetsmaskiner generellt. Lika viktigt som att erhålla ett oberoende av fossila drivmedel är att arbeta för ett ökat oberoende av importerade förnybara drivmedel. För att lyckas i omställningen även på längre sikt betraktar vi det därför som viktigt att snabbt öka inhemsk produktion av förnybara drivmedel. Vi delar uppfattningen att biodrivmedel på kort sikt kommer att ha den största potentialen för att minska beroendet av fossila drivmedel. Däremot tror vi biodrivmedel till arbetsmaskiner kommer att ha den största potentialen betydligt längre än till 2030, vilket gör det än viktigare att säkra produktionen inom landet.

Utvidgning av klimatpremien

MHG och SACE har engagerat sig i klimatpremien för arbetsmaskiner sedan den introducerades i augusti 2020. Det vi framför i detta remissvar har vi i stora delar redan framfört till Miljödepartementet, Elektrifieringsstrategin och Elektrifieringskommissionen, inte minst med anledning av proposition 2021/22:1.

Hybridteknik

Vår uppfattning är att klimatpremien har potential att bidra till omställningen av arbetsmaskiner generellt. Dessvärre har premien under lång tid varit utformad på ett sätt som gjort att den i praktiken inte har gått att tillämpa. Utredningens förslag till utvidgning ser vi som ett steg i rätt riktning. Författningsförslagets ändring av "eldrivna arbetsmaskiner" till "miljöarbetsmaskiner" anser vi är bra. Det är också positivt att utredningen föreslår att klimatpremien även ska omfatta hybrider. Däremot är det mycket olyckligt att utredningen begränsar hybrider till kombinationer av el och etanol/fordonsgas. Vi bedömer att dieselmotorn under överskådlig tid kommer vara den vanligast förekommande kraftkällan i tyngre arbetsmaskiner. Med en hybrid av dieselmotor och el uppnås värdefulla utsläppsminskningar samtidigt som fossilberoendet minskar – även om maskinen tankas med diesel. Målet ska givetvis vara att successivt fasa ut fossil diesel till fördel för inhemskt producerade alternativa drivmedel.

Valet av undre effektgräns

MHG och SACE anser att elektrifiering av arbetsmaskiner är ett mycket viktigt verktyg för att erhålla minskade emissioner och ett ökat oberoende av fossila drivmedel. Det är därför av stor vikt att klimatpremien för arbetsmaskiner verkligen kan bidra till att öka andelen elektrifierade arbetsmaskiner. Vi har vid upprepade tillfällen sedan augusti 2020 påpekat att klimatpremiens tidigare undre effektgräns om 75 kW var alldeles för hög för att klimatpremien ska fylla sitt syfte. I samband med beslutet i mitten av december 2021 om att fastställa den undre effektgränsen till 15 kW var vi åter i kontakt med Miljödepartementet. Vi inser att den valda gränsen är en sammanvägning av en rad olika hänsyn, men anser fortfarande att effektgränsen bör sänkas till 10 kW, alternativt tas bort helt.

Avslutande kommentarer

Vår uppfattning är att Sverige har goda förutsättningar att gå i riktning mot ett fossiloberoende jordbruk – och fossiloberoende arbetsmaskiner generellt. För att lyckas i detta är det sannolikt nödvändigt att göra saker i rätt ordning och att inte låta det bästa bli det godas fiende. Omställningen av, inte bara jord- och skogsbruket, utan även anläggningsbranschen liksom transportsektorn, kommer behöva en bred mix av olika drivmedel och tekniker för att bli framgångsrik.

Vidare anser vi att det är nödvändigt att beakta den ökade sårbarhet som följer med ökad elektrifiering av t.ex. livsmedelsproduktion och transporter. Här fyller just hybridtekniken baserad på diesel/el en oerhört viktig funktion i kombination med inhemsk produktion av biodrivmedel. Det måste vara ställt utom tvivel att jordbruks-, skogs-, anläggningsmaskiner och transporter fungerar vid bortfall av el för att samhället ska fungera hjälpligt även vid händelse av kris.

Vänliga hälsningar

Calle Beckvid
MHG & SACE

calle.beckvid@tebab.com
+46 72-232 74 60